

Derleme Makale (Review Article)

İLKEL ÇAĞLARDAN GÜNÜMÜZE GASTRONOMİ KÜLTÜRÜNDE DİN ETKİSİ (RELIGIOUS EFFECTS ON GASTRONOMY CULTURE FROM PRIMITIVE AGES TO PRESENT)

Selda UCA^{1*} (orcid.org/ 0000-0002-9308-9184)

H. Rafet YÜNCÜ² (orcid.org/ 0000-0002-2876-004X)

¹Kocaeli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Kocaeli, Türkiye

²Anadolu Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Eskişehir, Türkiye

Özet

Gastronomi kültürü ortak beslenme gelenekleri, uygulamaları, ritüelleri vb. içeren çok boyutlu bir yapıdır. Bir toplumun gastronomi kültürünü oluşturan temel unsurların başında “din” gelmektedir. Bir toplumdaki beslenme kuralları, ritüeller, semboller, törenler, yiyeceklerin hazırlanması ve tüketilmesi ile ilgili uygulamalar vb. farklı dinlerin bünyesinde kendine özgü inanış ve uygulamalardan etkilenmektedir. Bu çalışmanın amacı, gastronomi kültürü ve din etkileşimini farklı boyutlarıyla ele almaktır. Çalışma kapsamında, ilkel çağlardan günümüze kadar gastronomi kültürü ve din ilişkisi ele alınmış, daha sonra ise ilahi ve ilahi olmayan dinlerde gastronomi kültürü ile ilgili kavram ve uygulamalar ayrıntılı olarak değerlendirilmiş, benzerlik ve farklılıklar ortaya konulmaya çalışılmıştır. İnanç sahiplerinin gastronomi kültürlerinde etkisi olan dini uygulamalar; kutsal metinler, kutsal ritüeller ve dini kurallar açısından irdelenmiştir. Yapılan değerlendirmeler farklı dinlerde inanış biçimleri, inanılan değerler, ritüeller, toplumsal paylaşımlar, kutsal günler vb. pek çok açıdan farklılaşan dinlerin gastronomi kültürü açısından benzerlikler gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Din, Gastronomi Kültürü, İlahi Dinler, İlahi Olmayan Dinler

Abstract

Gastronomy culture is a multidimensional structure that contains common eating traditions, practices, rituals, etc. Religion is one of the main elements that make up the gastronomic culture of a society. Dietary rules, rituals, symbols, ceremonies, practices related to the preparation and consumption of food, etc. in a society, it is influenced by distinctive beliefs and practices within different religions. The aim of this study is to deal with the interaction of gastronomy culture and religion with different dimensions. Within the scope of the study, the relationship between gastronomy culture and religion from primitive ages to the present has been discussed, and then the concepts and practices related to gastronomy culture in divine and non-divine religions were evaluated in detail, and similarities and differences were tried to be revealed. Religious practices that have an impact on the gastronomic cultures of believers have been examined in terms of sacred texts, sacred rituals and religious rules. The evaluations made reveal that religions that differ in many respects such as belief styles, belief values, rituals, social sharing, holy days in different religions show similarities in terms of gastronomic culture.

Key Words: Religion, Gastronomy Culture, Divine Religions, Non-Divine Religions

* Sorumlu yazar: selda.uca@kocaeli.edu.tr

DOI: 10.33083/joghat.2021.91